

Det omvända ägardirektivet

Tävlingsprogrammets utformning, omfattning och innehåll är Svensk Travsports möjlighet till att skapa rekrytering av nya hästägare – inte det tävlingsprogram som ATG sjösätter i Hästsportens Hus.

AV Björn Damm [16 OKTOBER 2023](#)

ATG:s tävlingsprogram är ett omvänt ägardirektiv som är helt skoningslöst och bortser från det faktum som visar att rekryteringen av nya hästar och hästägare inte fungerar.

Vi är nu i början av den lågkonjunktur som kommer att ge fortsatt vikande rekryteringssiffror. Därför måste sambanden i travsportens alla hörn belysas. Att vi saknar hästägare som kan och vill investera i nya hästar är den svenska travsportens huvudproblem. Inte att vi ska fördela pengar som inte finns eller räcker till.

Hemma bra – borta bäst!

Det finns kunder om och när vi är beredda att som de ledande travnationerna Frankrike och USA förstå kundernas villkor och vem som är till för vem. Årets köpfest i Lexington är ju inget annat än en pågående flyttfest. Vi ser vår tränarkår lägga ner och/eller flytta utomlands. Det saknas helt enkelt framtidstro. Ljuset i tunneln när ATG fick skjuts på traven av pandemin och halverad spelskatt blev istället till ett mötande tåg.

Våra uppfödare fortsätter att minska i antal såväl som antalet ston som betäcks. För 2023 har minskningen för de varmlodiga stona varit sju procent och under de senaste sex åren över 15 procent. Siffrorna i våra grannländer är sämre än så.

2024 riskeras ett ras av betäckningarna för varmloden, vilket styrks av den enkätundersökning som gjorts med ASVT:s medlemmar. Någon nettoimport kommer ej öka basen av avelsston utan snarare tvärtom.

Betäckningsstatistiken ger en hint, men antalet registrerade avkommor är det ultimata beviset för kommande tävlingsbas. De avkommor som registreras 2025 riskerar att bli 30 procent färre än de som registrerades 2022. Det skulle innebära att 700 avkommor försvinner och kvar finns då 1.800 föl. Av dessa föl kvarstår två-tre år senare endast 1.000-1.100 hästar i träning.

Eftersom 50 procent av en årskull kommer till start som treåringar, 65 procent som fyraåringar och resten inte alls så finns det ingen viktigare fråga än denna – oavsett om man sitter som ägare eller verkar som skattmas i ATG:s eller ST:s styrelse.

Nedanstående tabeller visar att vi som hästägare till avelsston, hästar i träning och/eller startande hästar har passerat gå utan att inkassera tillräckligt med prispengar.

Tävlingsbasen år 2022 (varmblodig travare)

	Frankrike	USA	Sverige
Antal starter totalt	139.495	95.862	77.163
Antal startande	15.102	6.306	9.855
Antal starter i snitt per häst	9,2	15,1	7,83
Medianålder startande häst	4 år	3 år	5 år
Prispengar totalt	2.692.000.000	2.022.455.000	860.070.000
Prispengar per startande häst	178.254	308.383	87.272

Valutakurs: 10,40 kr per USD. 10,80 kr per Euro

	Frankrike	USA	Sverige
Antal startande 2 åringar	603 (3 starter i snitt)	1.756 (7,3 starter i snitt)	213 (2,6 starter i snitt)
Antal startande 3 åringar	3.783 (6,6 starter i snitt)	1.693 (14,7 starter i snitt)	1.672 (6 starter i snitt)
Antal startande 4 åringar	3.694 (9,4 starter i snitt)	921 (18,4 starter i snitt)	2.051 (8,5 starter i snitt)
Antal startande 5 år + äldre	7.022 (11,2 starter i snitt)	1.936 (21,1 starter i snitt)	5.919 (8,3 starter i snitt)
Totalt antal startande hästar	15.102 9,2 starter i snitt	6.306 15,1 start i snitt	9.855 7,8 starter i snitt
Medianålder	4 år	3 år	5 år

Antal reg avkommor 2022	Frankrike	USA	Sverige
Förändring 2018-2022	9.057 -10,5%	4.829 0	2.574 -8,3%

Årskullar (varmblodig travare)

	Frankrike	USA	Sverige
2 yo			
Antal starter	1.803 (1,3%)	12.940 (13,5%)	571 (0,7%)
Summa prispengar	41.385.000 (1,5%)	431.523.300 (21,3%)	15.482.000 (1,8%)
3yo			
Antal starter	24.994 (17,9%)	24.956 (26%)	9.981 (13,3%)
Summa prispengar	455.241.600 (17,1%)	644.337.500 (31,7%)	172.600.000 (20,1%)
4yo			
Antal Starter	34.545 (24,8%)	17.007 (17,7%)	17.383 (20,9%)
Summa prispengar	570.974.000 (21,2%)	295.327.000 (14,6%)	233.640.000 (27,1%)
Totalt 2-4-åringar	1.068.000.000	1.382.000.000	421.700.000

Insatser från hästägare

	Frankrike	USA	Sverige
	0	357.000.000* (2+3-åringar)	60.000.000 (2-4-åringar)

Sverige inkl avstående premiechansen

* beräkning 8.000 USD per startande 2-åring samt 12.000 USD per startande 3-åring

Till dessa insatser tillkommer medel från hästägare till hästar som ej kommer till start.

Nettoprispengar

Unghästars tävlingsprogram	1.068.000.000	1.025.000.000	361.700.000
----------------------------	---------------	---------------	-------------

Årskullar (varmblodig travare)

	Frankrike		USA		Sverige
5yo och äldre					
Antal starter	78.162	(56%)	40,959	(42,8%)	49.228 (63,8%)
Summa prispengar	1.594.393.000	(59,2%)	651.265.000	(32,2%)	438.370.000 (51,0%)
Prispengar totalt alla åldrar	2.692.000.000		2.022.455.000		860.070.000

Valutakurs: 10,40 kr per USD. 10,80 kr per euro

Fakta hämtad från respektive travlands förbund

Så vem är till för vem? Det är dags att ta intryck från andra länder och att verkligen förstå att våra hästägare är vår framtid och utan nya yngre hästar inga äldre heller.

Uppfödarna behöver inte ökade uppfödarmedel – de behöver kunder som ser en bättre lönsamhet i att träna och tävla med sina hästar och som med ett gott samvete kan ge uppfödarna rättvist betalt.

Det var så våra travsällskap en gång i tiden bildades i Sverige. Det är allvarligt när landets travsällskap väljer att slå ned blicken istället för att lyfta den. Vem som är till för vem borde vara en självklarhet för alla som styr och som ska leda vår travsport.

Förändring är bra även om den drabbar oss själva.